

Rasspecifik avelsstrategi RAS för

Borzoï

Innehåll

Inledning	4
Generellt om rasen	4
Rasens historia, bakgrund och utveckling	4
Övergripande avelsmål för rasen	5
Rasens population/avelsstruktur	6
Nulägesbeskrivning.....	6
Populationsstorlek, registreringssiffror	6
Genomsnittlig kullstorlek	6
Inavelstrend (inavelsökning), fördelning parningar	7
Användning av avelsdjur.....	7
Import av material från andra länder	8
Mål.....	8
Kortsiktiga och långsiktiga mål	8
Strategier	8
Prioriteringar och strategier för att nå målen	8
Hälsa	9
Nulägesbeskrivning.....	9
Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen	9
Förekomst av hälsoproblem	9
Nya kullenkäter.....	10
Förekomst av reproduktionsproblem	12
Mål.....	12
Kortsiktiga och långsiktiga mål	12
Strategier	12
Prioriteringar och strategier för att nå målen	12
Mentalitet och bruksegenskaper	13
Nulägesbeskrivning.....	13
Jaktprov och bruksprov	13
Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandarderna.....	18
Mål.....	18

Kortsiktiga och långsiktiga mål	18
Strategier	19
Prioriteringar och strategier för att nå målen	19
Exteriör	19
Nulägesbeskrivning.....	19
Exteriörbedömning.....	19
Exteriöra överdrifter	20
SRD.....	21
Mål.....	21
Kortsiktiga och långsiktiga mål	21
Strategier	22
Prioriteringar och strategier för att nå målen	22
Summering.....	22
Plan för fortsatt arbete i klubben	22
Källhänvisningar.....	22

Inledning

Borzoiringen är en officiell rasklubb för borzoi som sedan hösten 1998 är associerad med Svenska Vinthundklubben. Klubben bildades hösten 1971 av ett antal Borzoi-entusiaster i västra Sverige och höll sitt första årsmöte i Jönköping 1972. Sedan dess arrangerar klubben årligen specialutställningar, KM i lure coursing, korar Årets Borzoi för utställning, lure-coursing samt "allround borzoi" (kombination av utställning och lure-coursing resultat) samt ger ut en årsbok.

Generellt om rasen

I Sverige är rasens primära syfte sällskapshund. Vanligaste aktiviteterna är utställning och lure-coursing.

En del borzoiägare engagerar sig och sina borzoier i lydnad och spårträning samt även som terapihund i arbete med barn och äldre. Några har även ägnat sig åt agility, bevakningshundträning, eller använt sina hundar i praktisk jakt, ripjakt etc. Det är dock förbjudet med hetsjakt i Sverige men det utövas med rasen i andra länder. Borzoien har visat prov på att vara en "allroundhund" som man kan delta med i de flesta aktiviteter.

Rasen är lugn och behaglig inomhus, för att utomhus vara alert och full av livsglädje.

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Borzoiens historia i Ryssland sträcker sig långt tillbaka i tiden. Ursprunget tros vara östliga vinthundar av salukityp som korsats med inhemska spetsar och stövare. På så sätt fick man fram en tåligare och skarp hund som skulle klara av att jaga även ett så sofistikerat villebråd som en fullvuxen varg. Det finns beskrivningar, redan från 1200-talet, på jakt med borzoi.

Borzoien användes i huvudsak som jakthund i sitt ursprungsland Ryssland. Hundarna selekterades och hanterades därefter. Eftersom det var mindre vanligt med borzoi som sällskapshund så lades inte samma vikt vid socialiseringen. När borzoi introduceras som sällskapshund så var den inte lika social som vi är vana att uppleva den idag.

Under 1700-talet och fram till mitten av 1800-talet var jakt med borzoi den stora nationalsporten och adeln kunde hålla enorma kennlar med hundratals hundar. Jakten bedrevs som hetsjakt främst på varg, räv, hare och ibland även på hjort, av den ryska adeln. Rasens blomstringstid var under slutet av 1800-talet och framåt, innan den ryska revolutionen bröt ut. Under perioden 1887-1913 fälldes det 10 080 byten på Perchino-jakterna. Jaktsättet var att driva ut bytet, med mindre hundar av typen hounds, till öppen terräng. Efter jakthornets givna signal släpptes sedan en eller flera svoror efter bytet. En *svora* bestod av tre borzoier med samma färg. Dessa skulle jaga ikapp bytet, och genom samarbete fånga detta samt hålla bytet kvar tills jägaren

anlände. Uppgifter talar om att det fanns enstaka borzoier som på egen hand klarade av att fånga och döda en varg. Ibland fångades även vargar levande, dessa togs hem och användes för att jakträna unghundar med.

I ursprungslandet och även andra länder där hetsjakt fortfarande är tillåtet jagar man än idag med rasen. I länder som Sverige där hetsjakt inte är tillåtet, kan man dock tävla och träna lure coursing med sin hund.

De ofantliga avstånden och avsaknaden av dagens kommunikationer gjorde att det fanns en uppsjö av "ryska vinthundar". Hundar som sinsemellan var obesläktade och dessutom av de skilda typer, där den enda gemensamma nämnaren var att de samtliga kallades för borzoi, det vill säga "vinthund". En del av dessa typer sammanfördes i den prerevolutionära ryska kennel som haft störst inflytande på den västerländska borzoiaveln, kennel Perchino.

Under senare delen av 1800-talet hade man dessutom korsat in andra vinthundsraser bland annat greyhound och den "sydliga vinthunden". Det var alltså ett mycket heterogent material som sedan kom att importeras till västvärlden. Även på senare tid kan man förmoda att det förekommit rasinkorsning i borzoien. I Sovjetryssland återskapades den moderna ryska borzoien ur en mycket liten spillra av borzoi som lyckades överleva revolutionen och de två världskrigen. En enda borzoitik kom att bli stamtik i den Sovjetstatliga uppfödningen av borzoi i de två kennlarna Engels och Saratov, där man korsade in hundar av de mest skilda ursprung, även om man också använde tillskott från västvärlden.

I Sverige förekom endast sporadisk verksamhet fram till slutet av 1940-talet. Antalet födda borzoier i landet var mycket litet och sällan mer än en kull per år. Först under senare delen av 1940-talet uppträder den första svenska uppfödaren, som har en kontinuerlig uppfödning.

Efter andra världskriget hade nästan all borzoiavel avstannat i Norden. Det är endast i Sverige som det fanns en nordisk blodslinje kvar. Även i övriga Europa, fränsett England, var det endast ett fåtal kvar av de kennlar som var verksamma under 1920/30-talet. Under lång tid var det enbart från England som man importerade nytt avelsmaterial till Sverige.

Övergripande avelsmål för rasen

De övergripande avelsmålen för rasen är att uppfödarna följer SKKs avelspolicy och tar hänsyn till de riskområden som påpekas i SRD för rasen. Högsta prioritering är att behålla den höga standard som vi ser i dag på borzoi när det gäller hälsa, mentalitet och exteriör.

Som uppfödare har man ett ansvar att förvalta rasen på ett långsiktigt hållbart sätt.

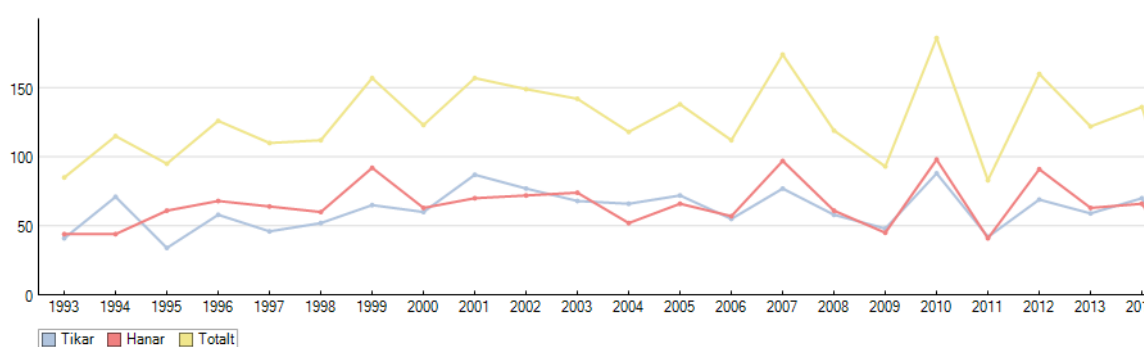
Rasens population/avelsstruktur

Nulägesbeskrivning

Populationsstorlek, registreringsiffror

Borzoi är en internationell ras med stort utbyte mellan olika länder. Det registreras ca 132 borzoier per år i Sverige om man räknar på ett snitt över de senaste 10 åren. I snitt har det importerats 12 borzoier per år, vilket utgör i snitt 9 % av den registrerade populationen.

Importer kan visas fr.o.m. 2004

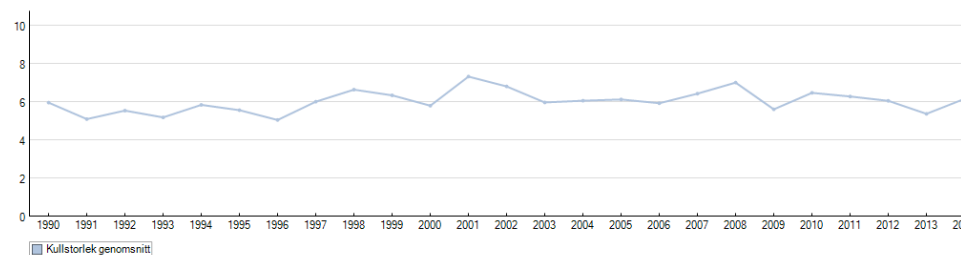
Antal reg/år	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tikar (varav importer)	72 (9)	55 (3)	77	58 (1)	48 (4)	88 (4)	42 (6)	69 (7)	59 (6)	70 (5)
Hanar (varav importer)	66 (3)	57 (5)	97 (9)	61 (5)	45 (6)	98 (4)	41 (7)	91 (10)	63 (12)	66 (5)
Totalt	138 (12)	112 (8)	174 (9)	119 (6)	93 (10)	186 (8)	83 (13)	160 (17)	122 (18)	136 (10)

Genomsnittlig kullstorlek

Man kan se att genomsnittlig kullstorlek för rasen är konstant över de senaste 24 åren för rasen. I snitt så ligger kullarna på ca 6 valpar. Variationen i kullstorlek är dock stor, vilket inte går att utläsa i statistiken. Inom rasen så ser man kullar allt ifrån en valp upp till 12 i antalet. Det har även förekommit kullar på 14 valpar men det är ovanligt.

Kullstorlek genomsnitt	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal kullar	6,0	5,1	5,5	5,2	5,8	5,6	5,0	6,0	6,6	6,3	5,8	7,3	6,8	6,0	6,1	6,1	5,9	6,4	7,0	5,6	6,5	6,3	6,0	5,4	6,2
	20	23	15	17	18	18	24	15	19	24	19	19	20	25	19	17	25	19	17	15	28	11	22	22	20

Under dessa 24 år så har 491 kullar fötts, vilket i genomsnitt är 20 kullar per år. Det producerades minst antal kullar i 2011 då det endast föddes 11 (112 valpar) och flest 2010 då det föddes 28 (186 valpar) kullar.

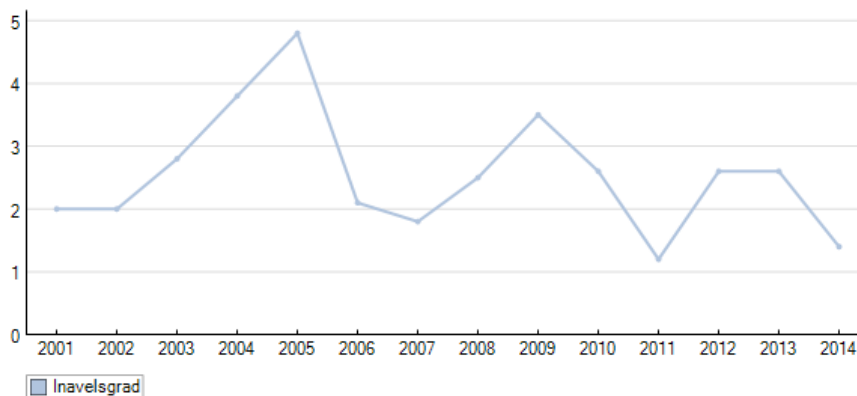

Inavelstrend (inavelsökning), fördelning parningar

Vi hade som mål 2005 att under de första 5 åren minska inavelskoefficienten i rasen från 3,4 procent till 2,5 procent, vilket vi också gjorde, men för att sedan i 2009 öka och hamna utanför vår målsättning. Det visade sig vara tillfällig trend och vi har kunnat hålla vårt mål sedan 2009.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Inavelsgrad	2 %	2 %	2,8 %	3,8 %	4,8 %	2,1 %	1,8 %	2,5 %	3,5 %	2,6 %	1,2 %	2,6 %	2,6 %	1,4 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Om man överblickar en längre period så kan man dock se en trend där inavelkoefficienten skjuter över målet vissa år, för att andra år istället ligga långt under.

Användning av avelsdjur

Om man tittar på statistiken på användning av avelsdjur så kan man räkna ut att en tik som sätts i avel har i snitt 1,4 kullar och en hane 1,6 kullar.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kullar	20	23	15	17	18	18	24	15	19	24	19	19	20	25	19	17	25	19	17	15	28	11	22	22	20
Tikar	20	22	15	17	18	18	24	15	19	24	18	19	19	25	19	17	24	18	17	15	28	11	22	22	20
Hanar	17	20	14	15	15	18	20	13	17	21	18	16	15	20	16	16	22	17	16	14	26	10	22	19	20

Antal olika tikar resp. hanar använda i avel ett visst år. (År = födelsedatum för kull)
D.v.s. Hur många tikar resp. hanar användes i avel till kullar födda år xxxxx.

Snittet för antalet kullar per tik är ganska lågt. Om man ser på de 5 mest producerande tikarna så kan man konstatera att produktionen inte är alarmerande hög.

Regnr	Namn	% Antal kullar	% Antal valpar	Kull-snitt	Antal kullar	Antal valpar
S19727/96	Alusjta	0,8	0,9	6,8	4	27
S50180/94	Jelistaz Grace Of Zimistraija	0,8	0,9	6,5	4	26
S10316/2005	Leicro's Russian Zuntrip	0,6	0,9	8,7	3	26
S24086/2002	Lynx Dark Lady	0,6	0,8	8	3	24
S51878/2003	Hinschka's Unique At Lynx	0,6	0,8	8	3	24
S40974/2006	Kozlowski's Irwa	0,4	0,8	12	2	24

Tittar man på hanhundar så är snittet högre men inte alarmerande. De hanar som producerat flest valpar har många fler avkommor än mest producerande tikarna. Detta

får ses som en naturlig trend, då en hane har den fysiska möjligheten att producera mer än en tik.

Regnr	Namn	% Antal kullar	% Antal valpar	Kull-snitt	Antal kullar	Antal valpar
S19311/92	Leicro's Russian Ztorm Eagle	1,4	1,6	6,6	7	46
S53986/99	Leicro's Russian Zwartkopf	1	1,4	8,2	5	41
S13297/94	Yermoloff's Chodlik	1,2	1,3	6,5	6	39
S34128/96	Ardagan's Yondalar	1	1,1	6,8	5	34
S47329/86	Leicro's Russian Znow Ztorm	1	1,1	6,4	5	32

Vad som inte framgår i statistiken på avelshanar är de kullar de producerar utomlands. Det är inte ovanligt idag att en avelshane används utomlands och en del hanar producerar många kullar utanför Sverige. Detta är av ringa betydelse då avelsbredden för rasen är inte ett problem i världen.

Import av material från andra länder

Importer är nödvändiga för att bibehålla en bred avelsbas. Mellan år 1993-2002 importerades 55 hundar och då är inte norskegistrerade hundar medräknade. Det importerades 64 hundar mellan 2003-2009, vilket visade på en ökning. Mellan åren 2010-2014 har 66 hundar importerats, vilket påvisar att trenden av ökat antal importer fortsätter. Norska hundar är numer med i statistiken men det förekommer i princip inga importer från Norge då det inte finns så många aktiva uppfödare i landet för tillfället. Alla importerade hundar används dock inte i avel.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Eftersom vi inte har några problem med inavelsgrad, överanvändning av avelshundar eller kull-snitt så är både det kortsiktiga och långsiktiga målet att behålla samma nivå på alla dessa punkter.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

SKK Avelsdata bör användas för att kontrollera inavelskoefficienten för planerade kullar. Inavelsgraden i kullen bör inte bli högre än 6,25 procent, enligt SKKs rekommendation. Vid import av hund eller sperma bra att beakta importens härstamning i förhållande till avelsmaterialet i Sverige och övriga länder, för att bibehålla en så bred avelsbas som möjligt.

Man bör också undvika att upprepa samma kombinationer utan istället försöka tillse att hålla en genetisk variation i sitt avelsarbete. Man bör även försöka att använda fler bra hundar i avel från en kull istället för fler kullar på en och samma individ.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen

Historiskt sett är borzoien en sund ras utan några specifika rasbundna sjukdomar, vilket tidigare statistik från Agria visar.

Uppfödare inom rasen har ställt upp och testat sina hundar när misstanke om förekomst av ärftliga sjukdomar funnits i rasen. Till exempel när PRA upptäcktes i USA på slutet av 1970-talet ögonlystes många hundar men ingen PRA kunde konstateras. Även när ett fåtal fall av wobblers dök upp röntgades så gott som alla hundar som skulle gå i avel. Det bildades en kommitté och veterinärexpertis kopplades in. Endast ett fåtal misstänkta fall uppdagades och det förelåg ingen anledning att fortsätta röntga hundar. År 1997-1998 misstänktes blödarsjuka på en hund vid obduktion. Flera hundar ur olika linjer testades, men ingen blödarsjuka kunde påvisas hos de testade hundarna.

Under åren 1996-2015 har det skickats ut flera omgångar av hälsoenkäter, och det har också hämtats in statistik från Agria. Vad man kan se utifrån detta material är att borzoien är en frisk ras utan stora sjukdomsproblem. Vissa sjukdomar/diagnoser uppvisar en högre frekvens hos borzoi än hos andra raser, dock ej i sådan omfattning att det finns anledning att agera med hälsoprogram eller avelsrestriktioner.

Borzoi är listade i SRD enligt:

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Bett: Felplacerade hörntänder.*
- 2. Ögon: Djupt liggande med små öppningar.*

Punkt 2 har listats i SRD sedan 2014 och har skett utan dialog med specialklubb eller rasklubb. Den generella uppfattningen hos uppfödare och utställningsintresserade borzoiägare är att rasen inte skall omfattas av observandum i SRD.

Förekomst av hälsoproblem

Avelsrådet skickade ut kullenkäter under 2002 som omfattade 3 årskullar. Totalt fick man in svar om 47 kullar, vilken var 100 % svarsgrad.

Utav dessa 47 kullar var det 41 som var resultat av naturlig parning, dvs. 87 %. Vid 3 tillfällen (6 %) så inseminerades tiken då hanen fanns utomlands. För kvarstående 7 % finns ingen information.

42 kullar föddes utan komplikationer, vilket innebär 89 %. Kejsarsnitt nyttjades vid 3 kullar (6 %). Utöver dessa var 2 tikar värksvaga men snittades inte, vilket i praktiken betyder att 94 % av kullarna föddes utan kejsarsnitt.

I dessa kullar så föddes totalt 294 valpar (6,3 valpar per kull) varav 259 (5,5 valpar per kull) registrerades (88 %). Utav dessa födda valpar så var 21 döda (vid födsel eller inom ett dygn) vilket motsvarar 7 %. Utöver dessa så avlivades 16 valpar (5 %) pga. defekter, svag livskraft eller för att reducera storlek på kull.

Av dessa 259 hundar så har 3 (1 %) drabbats av hjärtfel (ärfdig sort/förvärvad). Vid röntgen har 2 (0,7 %) funnits ha förändringar i rygg/nacke. Vidare så har 1 (0,4 %) drabbats av magomvridning och ytterligare 1 hund har konstaterad hypotyroidism. Tonsillit har drabbat 11 (4 %) utav dessa hundar av varierad grad

Totalt är det 34 av dessa hundar som är avlivade/döda, dvs. 13 % av hundarna. Av dessa har 11 (4 %) har dött/avlivats pga. olyckshändelse, 4 (1,5 %) pga. dålig mentalitet, 11 (4 %) pga. sjukdom och 8 (3 %) av övriga orsaker .

Kullenkät hundar födda 1997. Svar inkom för endast 6 kullar. Av det material som finns kan man inte utläsa några uppenbara hälsoproblem. Det förekom inte heller några nya diagnoser eller anomalier i materialet.

Avelsrådet valde 2009 att förutom den på 8 åriga hundar (födda 2000) även ta med hundar födda 2004 och 2007 för att kunna få en bättre bild av hälsoläget.

Antal	Diagnos	Antal	Diagnos	Antal	Diagnos	Antal	Diagnos
Avlivade/Dödfödda		Rörelseapparat/skelett		inre organ		Hjärna	
8	överskott	11	frakturer	3	magomvridning	3	epilepsi
13	dödfödda	2	tumörer	4	Sköldkörtelproblem	1	vattenskalle
4	defekta	1	kroksvans	1	tonsillit		
3	"Fading puppies"			2	juvertumör		
				1	ändtarmsbräck		
Hjärta/lungor		Ögon/öron		Fortplantningsorgan		Allvarliga bettfel	
5	cirkulationskollaps	4	otit	1	steril	1	överbett
1	blåsljud	1	microphthalmi	1	cystor	1	canintand i gom
1	tumör			1	parningsovillighet	2	underbett
				2	pyometra		
				1	kejsarsnitt		
				3	krytochid/anorchid		

Svarsfrekvensen var 79 % , dvs. 274 hundar av de 347 födda dessa år . Av dessa 274 hundar så har 2 % drabbats av cirkulationskollaps. Vidare så har 1 % drabbats av magomvridning och ytterligare 1,5 % har sköldkörtelproblem. Epilepsi har upptäckts hos 1 % av hundarna.

Totalt är det 20 av dessa som är avlivade/döda, dvs. 7 % av hundarna. Den vanligaste dödsorsaken är olyckor 20 % av alla dödsfall.

Konklusionen man kan dra av de senaste enkäterna i jämförelse med tidigare år är att hälsoläget fortfarande är gott i rasen. En notering man kan göra är att tre individer ur tre olika kullar fått diagnosen epilepsi, men man kan annars inte se någon markant ökning av antalet individer sjuka i en specifik åkamma.

Nya kullenkäter

Avelsrådet beslutade 2015 att införa en ny typ av hälsoenkät som är webbaserad och

med specifikt ställda frågor. Detta är tänkt att underlätta sammanställning av inkommen information och för att kunna presentera en mer homogen och tydlig bild av rasen över tiden.

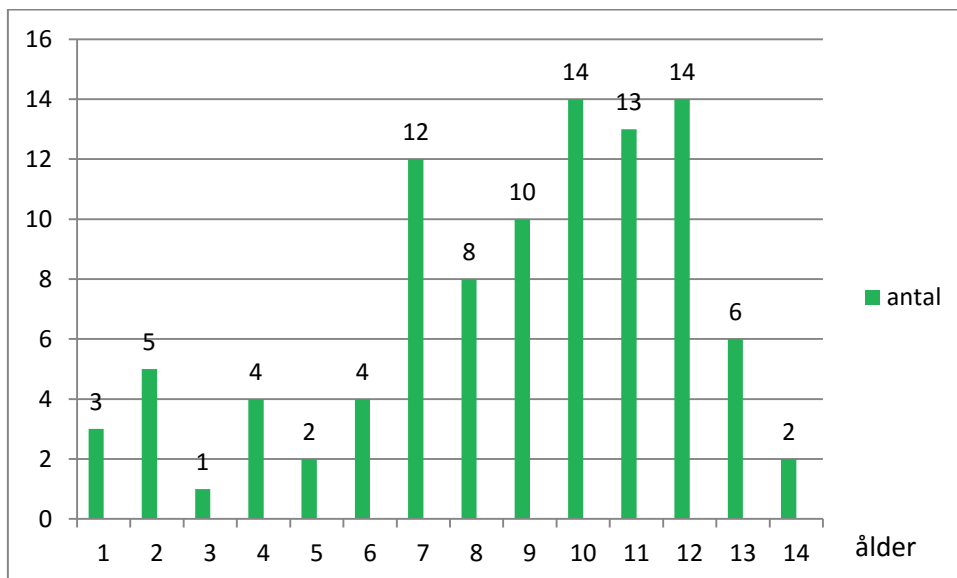
Enkäten har skickats ut avseende hundar födda 2006 och avelsrådet kommer fortsätta skicka ut webbenkäter löpande till uppfödare av kullar äldre än 8 år. Detta kommer att innebära att vissa uppfödare kommer att få svara två gånger för samma kull men bedömningen är att det behövs för att skapa en tydligare helhetsbild.

I avvaktan på mer underlag så presenteras ingen data från den nya enkäten i denna version av RAS.

Livslängd

Vid en enkätförfrågan till borzoiägare avseende deras hundars livslängd och dödsorsak, så fick vi in 98 svar i tidsintervallet juli-oktober 2015. Webbenkäten kommer att ligga öppen tills vidare men redovisar nedan resultaten som inkommit under denna period.

Medelåldern på rasen, utifrån dessa individer, är 8.8 år. För hanar som representerade 42,9 % av underlaget så var medelåldern 7.4 år. Tikar vilka som representeras av 57, 1 % av underlaget uppnår en något högre medelålder på 9.8 år. Utav dessa så var 89,8 % av hundarna från svenska uppfödare och 10,2 % importer.

Ovan graf visar spridningen på ålder och man kan se att 60,21 % av hundarna har nått en ålder på 9 år eller äldre, vilket är över genomsnittet.

Tittar man på uppgifterna om på hundarnas dödsorsak så redovisar ägarna enligt följande uppdelning.

Utav de som har svarat "sjukdom" så har 16 % inte uppgivit en diagnos. Dödsorsakerna varierar; anemi, hjärnblödning, osteochondros, njursvikt etc., utan någon trend. Vad man ser tydligt, är att cancer är den största dödsorsaken och uppges som diagnos för 18 % av hundarna. Bara en utav hundarna som drabbats av cancer är under 7 år. På borzoi och vindhundar generellt så är magomvridning något man är orolig för. I denna grupp så är det bara 3 % som har avlidit pga. av sjukdomen. Det är troligt att flera drabbas och att behandlingen är framgångsrik och hundarna överlever. Livmodersinflammation har varit terminerande för 7 % av gruppen som helhet och tittar man bara till tikar, som faller sig mer naturligt, så är livmodersinflammation orsak till 12,5 % av dödsfallen. Den yngsta i gruppen som har avlidit pga. livmodersinflammation är 9 år men de flesta är mellan 12 och 13 år gamla. Yngre tikar som drabbas behandlas troligtvis framgångsrikt och man väljer att behandla om de drabbas i yngre ålder.

Där man har valt att avliva på grund av andra orsaker så är det i huvudsak äldre hundar som drabbats av ålderssymptom av olika slag och några pga. dåligt temperament.

Förekomst av reproduktionsproblem

Utifrån ovan statistik gällande parningar och valpning så anser vi inte att det finns någon förekomst av reproduktionsproblem som är menlig för rasen.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Det långsiktiga målet är att bevara den goda hälsan i rasen. Hälsan är fortsatt god inom rasen och det finns ingen trend som påvisar att hälsostatusen har förändrats de senaste fem åren.

Ett långsiktigt mål är att man bibehåller och upprätthåller en öppenhet i sitt avelsarbete mellan uppfödare.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Fortsatt kontroll av hälsoläget i rasen genom att skicka ut hälsoenkäter varje år till uppfödare som har fött upp en kull som har fyllt åtta år innevarande år. Avelsrådet kommer även begära in enkätsvar på kullar som är äldre av deras uppfödare, för att snabbare bygga upp en användbar databas enligt det nya konceptet.

Webbenkäten avseende livslängd på rasen kommer ligga uppe och tillgänglig för alla svenska borzoiägare. På det viset bygger klubben upp ett större underlag över tiden som kan ge oss god överblick på livslängd och dödsorsak för borzoi.

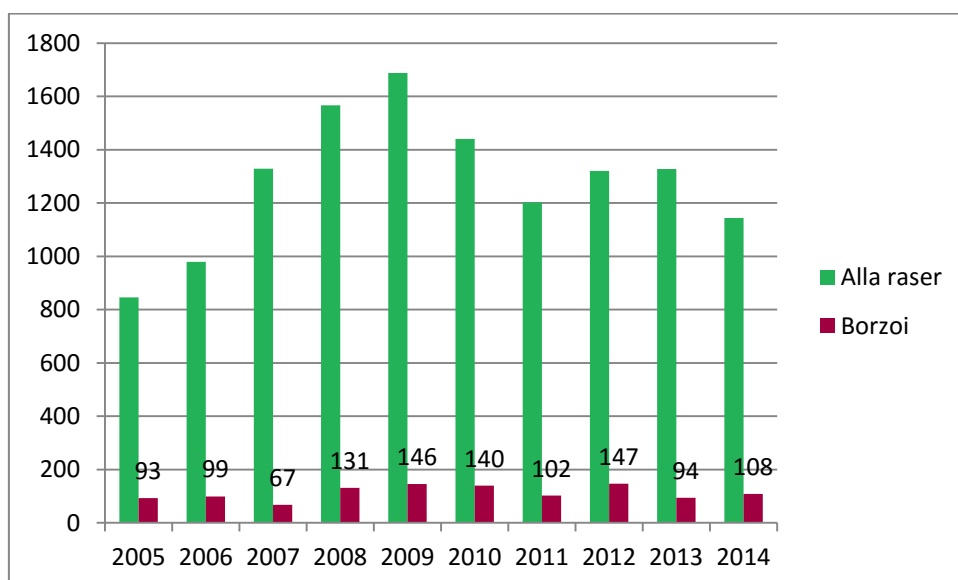
Mentalitet och bruksegenskaper

Borzoien är en trevlig och hängiven familjehund som bevarat sitt fina flockbeteende när den lever i kennelmiljö. Den upplevs som intelligent, klok och självständig. Rasens jaktlust finns kvar, vilket inte upplevs som besvärligt av de flesta ägare.

Nulägesbeskrivning

Jaktprov och bruksprov

Det bruksprov vi har för rasen är lure coursing. Det första officiella lure coursing-provet i Sverige genomfördes 1999. Antalet hundar som var licensierade för att tävla på officiella lure coursing-prov var då 152 stycken, varav 15 borzoier. Det var 29 starter för rasen på officiella prov det året. Antalet ökade med cirka fem gånger till och med toppnotering 2012 med 147 starter och har därefter legat runt 100 starter per år och i medeltal 112,7 sedan 1999.

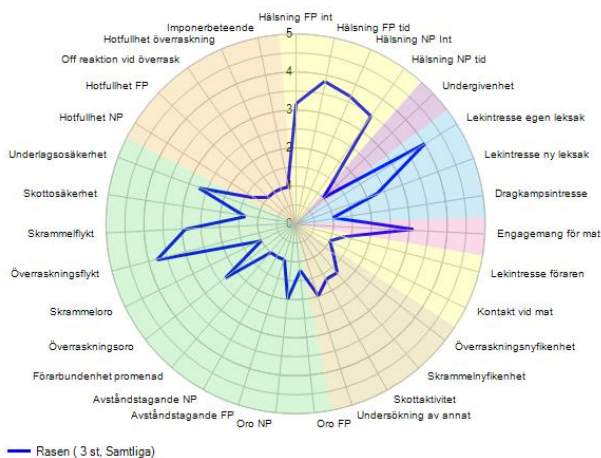
Antal startande hundar på officiella LC-prov

Mentaltest och mentalbeskrivningar,

BPH har endast utförts på 3 borzoier enligt hunddata (2015). Vilket inte är ett underlag som man kan presentera rasens egenskaper utifrån. När en special-/rasklubb når 200 BPH-beskrivna hundar inom samma ras kommer SKK att sammanställa ett diskussionsunderlag gällande rasens mentalitet. När klubben har 500 beskrivna hundar inom samma ras kommer SKK att beställa en arvbarhetsanalys för rasen av Sveriges lantbruksuniversitet.

Mentalitetskommitteen har varit i kontakt med SKK i frågan och de anser att det är orimligt att förvänta sig att man kan uppnå detta antal testade hundar inom rasen. SKK anser istället att klubben skall arbeta med mentalitetsfrågor på andra sätt, för att ha kontroll och hålla frågan vid liv.

Här ser man utfallet från de 3 BPH testade hundarna i ett spindeldiagram, vilket är ett av de verktyg SKK har valt för redovisning. Innersta ringen är nivån för ingen reaktion och yttersta ringen (5) för mycket kraftig reaktion.

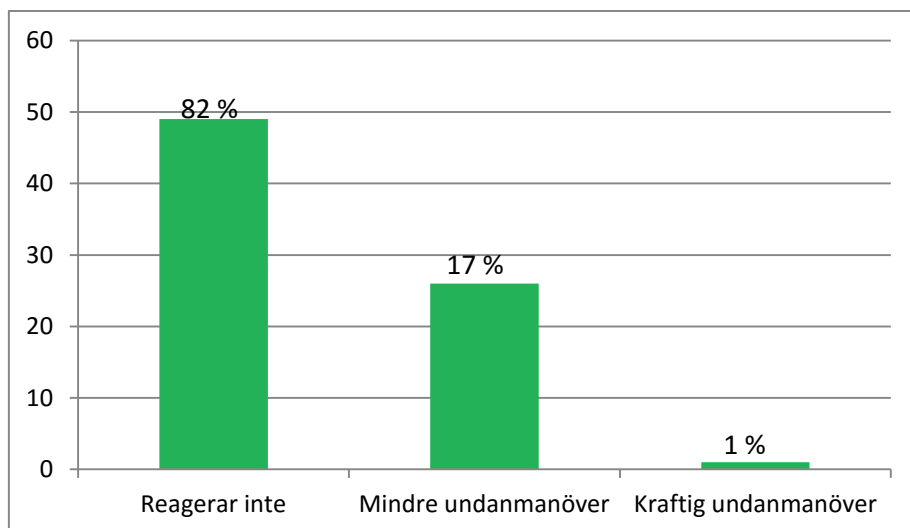
Antal mentalbeskrivna borzoier är 34 totalt enligt statistik. SKK tar inte fram ett spindeldiagram på rasen förrän 40 individer har blivit beskrivna. MH har nu ersatts utav BPH för de raser som inte är bruksraser.

Enkät 2010-2011

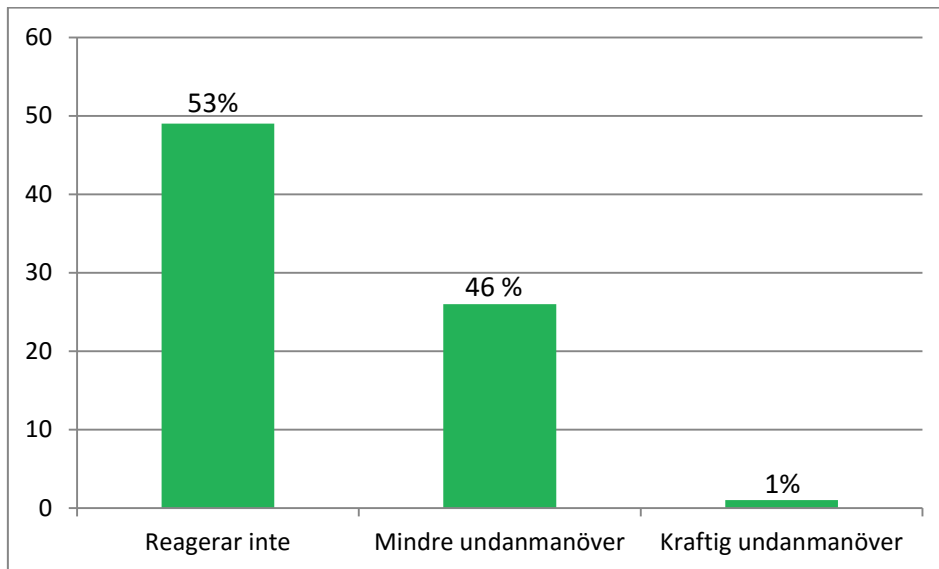
Mellan 2010 och 2011 fanns en mentalenkät tillgänglig för borzoiägare avseende klubbens undersökning om rasens mentala hälsa. Man fick under denna period in enkätsvar på 76 individer. Resultatet av enkäten visade att den mentala statusen på deltagande hundar var bra med endast ett fåtal individer som uppvisar negativa beteenden.

Några exempel från enkäten:

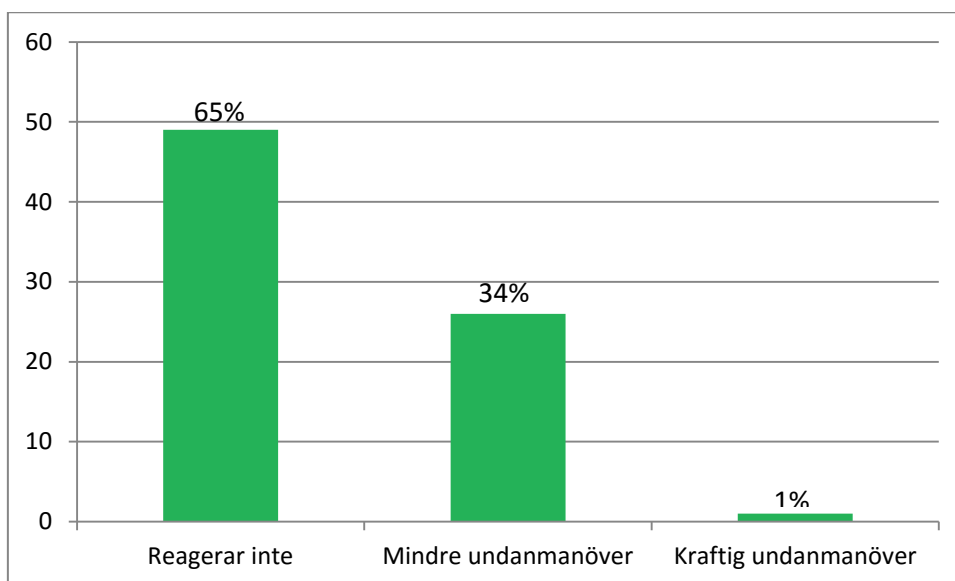
Hur uppträder din hund vid kontakt med nya människor?

Hur reagerar din hund vid plötsliga och överraskande synintryck?

Hur reagerar din hund vid plötsliga ljud?

De flesta upplever att hunden inte har några problem i nya/främmande miljöer. De problem som ett fåtal upplever är att hundar kan reagera stressat vid bullriga miljöer och dra i kopplet. De flesta upplever att borzoien är positiv, nyfiken och finner sig snabbt tillrätta i en ny/främmande miljö.

Utav de 76 hundarna som beskrivits i enkäten så var det 23 % som uppgavs reagera negativt på barn och personer med annorlunda kroppspråk. 29 % av hundarna ansågs ha problem i möten med främmande hundar.

I gruppen hundar så bodde 54 (71 %) av dem på landet och 22 (29 %) i stadsmiljö. Vilket troligtvis kan ha viss betydelse för resultaten gällande möte med främmande människor och hundar med tanke på socialisering.

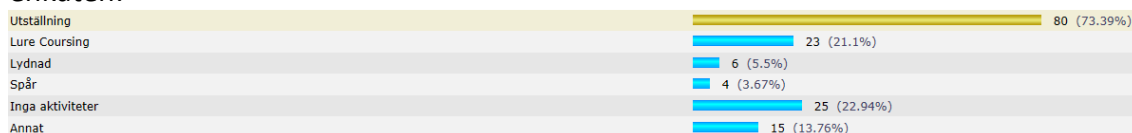
Enkät 2015

Under 2015 lanserade en ny webbenkät "Mentalitetsenkät för borzoi". Den ligger öppen tills vidare för alla svenska borzoiägare. Nedan redovisas resultaten från de 109 hundar som har registrerats i databasen mellan juli-oktober samma 2015.

Ett kriterium för att hunden skall kunna utvärderas är att den har fyllt minst två år, men det finns ingen övre gräns. Hanar representerade 38.53 % av de deltagande hundarna och 61.47 % var tikar.

Så många som 72.73 % av hundarna bor i hem där det finns fler än 3 hundar och endast 6.36 % lever som ensamma hundar i hushållet.

För att få en lägesbild över vilka aktiviteter ägarna deltar i så ställde vi den frågan i enkäten:

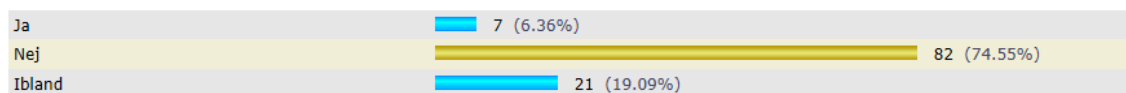

Utställning var helt klart den dominerande aktiviteten och det kan till mångt och mycket tyda på att det i huvudsak är uppfödare som besvarat enkäten. Det finns de som ställer ut sina hundar som inte är uppfödare men troligtvis ligger den siffran en bra bit under 50 %.

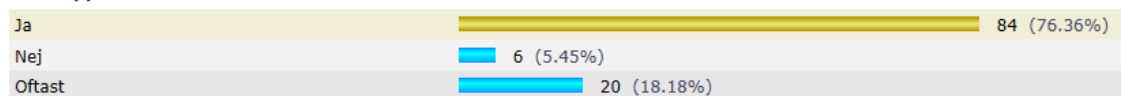
De 13.76 % som uppger sig utöva andra aktiviteter med sin hund utövar rallylydnad, viltspår, kapplöpning, agility och besökshund. Kapplöpning utövas utav så pass många som 8.26 % utav enkätens deltagande hundar.

De nästan 23 % av hundar inte utövar någon aktivitet kan tänkas i huvudsak vara den äldre generationen hundar. Sammanfattningsvis så kan man konstatera att de flesta borzoi-ägare engagerar sig med sin hund i någon form utav aktivitet.

9. Är hunden lättstressad?

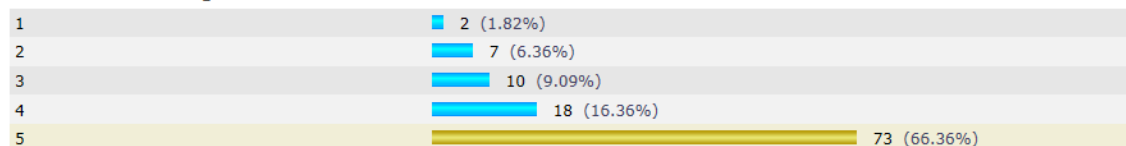

6. Upplever du din hund som mentalt stabil

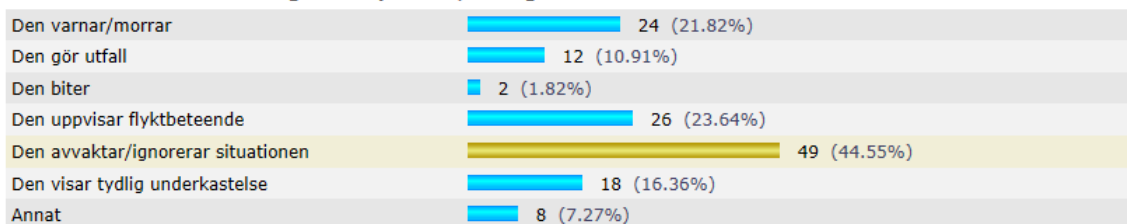
Fråga 19: skala 1-5, 1 stämmer inte alls, 3 stämmer delvis och 5 stämmer helt.

19. Hunden interagerar bra med främmande hundar

Utifrån ovan frågor med svar, så kan man konstatera att de flesta av hundarna upplevs som stabila och trygga individer utav sina ägare. Antalet som upplevs vara otrygga och instabila är inte högt. För vissa utav dem kan det finnas bakomliggande upplevelser som ligger till grund för deras beteende.

10. Om hunden känner sig hotad/pressad, hur agerar den då?

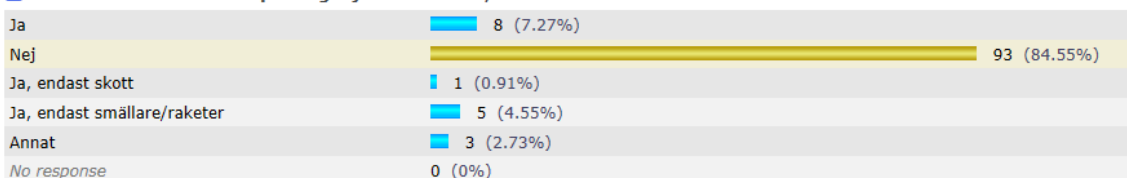

11. Upplever du din hund som viktig?

Resultaten utifrån fråga 10 och 11 kan tolkas som rasen inte är särskilt utåtagerande i hotfulla situationer eller territoriell.

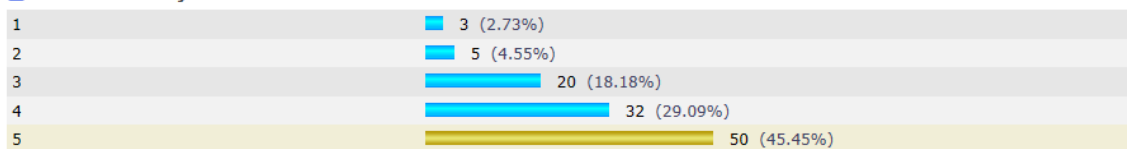
13. Är din hund rädd för plötsliga ljud t.ex. skott, raketer och smällare?

I huvudsak är borzoier förskonade från rädsla för plötsliga ljud.

Fråga 14 besvarades enligt skala 1-5, 1 stämmer inte alls, 3 stämmer delvis och 5 stämmer helt.

14. Hunden har jaktinstinkt

De flesta borzoier anses ha god jaktinstinkt, ca 75 % om adderar gradering 4 och 5. I ett samhälle där hunden inte används för jakt, så är det ett mycket gott resultat i avseende att bevara jaktegenskaper.

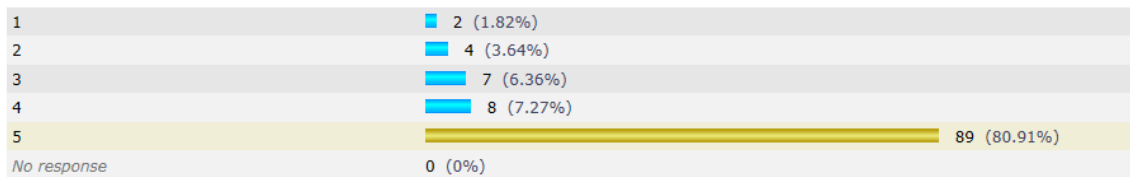
Ytterligare svar på frågor med gradering 4+5 (stämmer i huvudsak/stämmer helt)

- Hunden klarar av nya miljöer/situationer på ett bra sätt- 91 %
- Hunden är öppen och utåtriktad mot människor- 86 %

Svar på frågor med gradering 1+2 (stämmer i huvudsak inte/stämmer inte alls)

- Hunden har separationsångest- nekande 83 %
- Hunden är skällig- nekande 85 %

22. Min borzoi motsvarar mina förväntningar

Det är ett gott betyg att 88 % av borzoi-ägarna är nöjda med sin hund. De flesta äger fler än en hund och har erfarenhet av olika individer inom rasen. De torde därav i de flesta fall ha erfarenhet av vad man kan förvänta sig av en borzoi avseende beteende och uppförande.

Från enkäten avseende livslängden på rasen framkom det att 5 % av hundarna hade avlivats pga. aggressivitet. Dessa hundar är då avlidna så de omfattas inte av enkäten avseende mentalitet men bör tas med i beaktning.

Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandard

Enligt rasstandard så är rasens uppförande/karaktär ” *Till vardags har en borzoi ett lugnt och balanserat temperament. Synen är väl utvecklad och en borzoi ser bra på långt håll. Vid åsynen av ett bytesdjur blir hunden omedelbart upphetsad. Den reagerar då snabbt och impulsivt.*”

Man kan konstatera att rasstandard stämmer väl överens med de flesta borzoier vi har i Sverige idag. De är lugna och stillsamma i hemmet. De brukar fungera bra ihop med hemmets katter som dock utomhus snabbt kan förvandlas till intressanta bytesdjur i kategori med hare, rådjur och annat vilt. Man får inte glömma att borzoi är en hetsjakthund, som kan handla blixtnsnabbt och instinktivt.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Att samla mer fakta om hur rasens mentalitet upplevs av uppfödare och hundägare. Vi fortsätter att avla fram trevliga familjehundar med bibehållen jaktlust.

Förekommer mentala avvikelser måste dessa stävjas med hög prioritet.

Vi arbetar för en ras som ska fungera väl socialt i det moderna samhället – och de krav som ställs i detta. Det är viktigt att uppfödare är noga med att informera om rasen till blivande borzoiägare och då speciellt om vikten av socialisering från tidig ålder.

Som mål att till nästa revision av RAS kunna presentera utförlig och aktuell statistik och information utifrån mentalitetsenkätsvar, som förhoppningsvis kan representera 200 individer eller fler.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Klubben hade som beskrivet i förra versionen av RAS en strategi och påbörjat handlingsplan, som pga. olika omständigheter inte har fortskridit sedan 2011. Denna strategi kvarstår och består i att borzoiägare och uppfödare skall uppmuntras att besvara klubbens mentalitetsenkät för att klubben skall kunna ta fram en bild av hur uppfödare och ägare upplever sina hundars beteende och personlighet i sin vardag.

Klubben har återupplivat mentalitetskommitteen och försett denna med handlingskraftiga resurser som är kapabla att utföra enkätundersökningar och följa upp resultaten. Avelsrådet/Mentalitetskommittén har reviderat enkäten under våren 2015 och den implementerades under sommaren och är nu i bruk.

Enligt insamlad statistik så avlivas 5 % av borzoierna pga. brister mentalitet, detta kommer att övervakas och följas upp. I dagsläget finns det inga indikationer om ett problem, men det får inte ignoreras.

Klubben kommer uppmuntra medlemmar, uppfödare och borzoiägare att delta på BPH-beskrivningar med sin hund.

Exteriör

Svenska borzoier håller internationellt sett mycket hög kvalitet och uppskattas världen över. Det exporteras många hundar till andra uppfödare utomlands. Uppfödarna försöker att göra sitt bästa för att deras hundar ska leva upp till rasstandarden och har den som en självklar mall i sitt avelsarbete. Man är till mestadels medveten om de fel och brister ens hundar/linjer har och man arbetar för att minska/eliminera dessa, samtidigt som man arbetar med att bibehålla samma höga kvalitet.

Nulägesbeskrivning

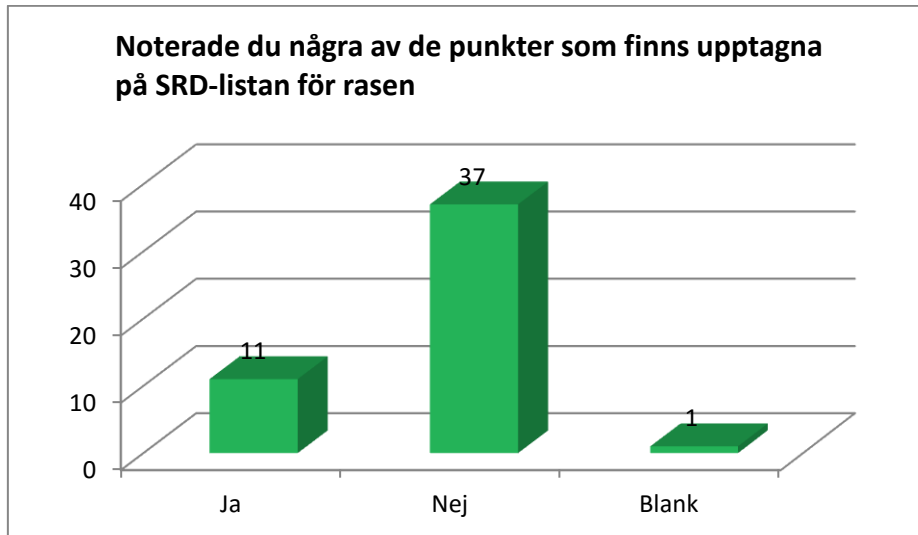
Exteriörbedömning

Vid exteriörbedömning på rasspecialer så brukar de inbjudna domarna framhäva den generellt sett höga kvaliteten på rasen som vi har i Sverige. De flesta svenska borzoier är sunt byggda med goda fram- och bakställ utan överdriven rygglinje eller korta halsar. Även rörelser är generellt sett goda. Det är sällan man på utställning ser missväxta/osunda hundar med påverkade benställningar eller andra defekter.

På grund av att rasen är listad i SRD för trånga hörntänder, så lägger domarna fokus på detta område.

Exteriöra överdrifter

Borzoi-Ringen sammanställt 49 stycken rapportblanketter som kommer från utställningar utförda 2014, förutom 2 vilka är från My DOG 2015. I vår sammanställning redovisar vi alla 49 rapporter.

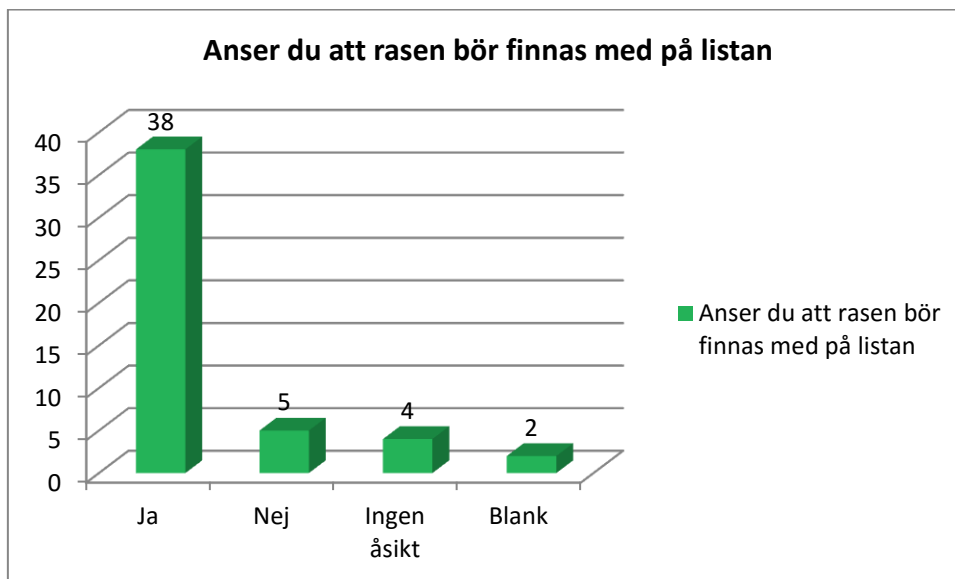
Omvandlar man svaren på frågan till procentsatser så blir svaren enligt följande:

Ja: 22,4 %

Nej: 75,5 %

Blankt: 2 %

Vid svar "ja" så avser det endast trånga hörntänder, *ingen* domare har gjort noteringar gällande ögonproblem.

Omvandlar man svaren på frågan till procentsatser så blir svaren enligt följande:

Ja: 77,6 %

Nej: 10,2 %
Ingen åsikt: 8,1 %
Blankt: 4,1 %

På dessa 49 utställningar så har det varit totalt 625 deltagande hundar. Det har varit 60 stycken olika individer som erhållit BT/BH-placeringar och antalet unika hundar som ställts ut var ännu högre då inte alla belönats med ck. Detta kan då jämföras med att det föds ca 130 valpar per år i rasen och att man kan anse sig få en väldigt god överblick av status för rasen. Dessa utställda individer är unga vuxna eller vuxna då det är väldigt få veteraner som ställs ut. Avel med hundar som inte ställs ut förekommer inte ofta.

Vad man fort och enkelt kan konstatera är att det inte finns någon domare som gjort anmärkningar avseende ögon. Det stämmer väl med rasklubbens egen uppfattning; att vi i princip inte har några ögonsjukdomar i rasen. Det fåtal hundar som blir diagnostiserade med ögonsjukdom, ställs troligtvis inte ut och används inte i avel. Det finns naturligtvis ingen ras där det aldrig föds hundar med någon form av ögonsjukdom/defekt, och det vill inte vi heller hävda för borzoi.

Gällande hörntändernas placering kan man konstatera att 75,5 % av domarna inte upplevde några problem alls med detta vid bedömningstillfället. Vid 22 % av tillfällena så fanns en eller flera hundar att anmärka på. Utifrån dessa siffror kan man dra slutsatsen att de flesta utställda borzoier/avelshundar har korrekta bett, med några enstaka undantag.

SRD

Borzoi-Ringen har tagit fram en bilaga till RAS som heter ” BSI- borzoi canine teeth placement” vilket skall vara ett stöd avseende SRD pålagan för rasen. Den är avsedd att ensa synen hos domare, utställare och uppfödare vad som är ett korrekt bett för borzoi.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Verka för att rasen inte skall behöva vara listad i SRD med observandum och långsiktigt bevara den höga exteriöra kvaliteten som rasen har i vårt land.

Behålla ”en borzoi” och motverka bildandet av utställnings- och lure coursingtyp, samt motverka och trendavel, så som på ”säljande färg”.

Strategier

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Borzoi-Ringen kommer även fortsättningsvis arrangera utställningar med domare som själva föder upp rasen eller tidigare har gjort det.

De flesta uppfödare av rasen är duktiga på att själva korrigera brister i sin avel och arbeta utifrån det men klubben måste vara uppmärksam och ta tag i generella problem om de skulle uppstå. Vid sådana tillfällen måste klubben övervaka, tillhandahålla information och ta fram handlingsplaner.

Tävlan på utställnings- och coursing-banor är ett sätt att mäta sitt avelsresultat och jämföra det med andras. Både nationellt och internationellt.

Summering

Borzoi-Ringens främsta uppgift är att övervaka rasens utveckling avseende hälsa och mentalitet. I dag anses rasen hälso- och mentala status vara god och läget för svenska uppfödare är att "behålla" denna status på rasen.

Plan för fortsatt arbete i klubben

Klubben kommer tillsammans med uppfödarna och borzoiägare fortsätta samla in aktuell data om rasen hälsobild och mentala läge för en kontinuerlig lägesbild.

Avelsrådet kommer även bedriva omvärldsbevakning med utvärdering av inkommen information avseende rasen.

Förankring

Borzoi-Ringens avelsråd utarbetade denna version till reviderat RAS- kompendium som godkändes av sittande styrelse, januari 2016. Avelsråd och styrelse valde att inte fastställa den vid årsmöte då revisionen innehåller statistik och att man vill kunna revidera RAS oftare. Detta ger också medlemmar möjlighet att inkomma med synpunkter och förslag fortlöpande.

RAS för borzoi fastställdes på årsmöte 2005. De revideringar som utförts 2010 och 2011 har även de förankrats hos medlemmarna i samband med årsmötena.

Källhänvisningar

- SKK Avelsdata
- Agria Statistik
- Borzoi-Ringens Mentalitetsenkät
- Borzoi-Ringens enkät för livslängd hos borzoi
- Borzoi-Ringens kullenkäter
- SKK SRD rapportblanketter för borzoi 2014 (+My Dog 2015)

